

АНОТАЦІЯ

За допомогою методик фенотипового скринінгу, виділення ДНК, полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР) з детекцією результатів за допомогою гель-електрофорезу, обробки кліматичних баз даних та статистичних методів було визначено тенденції у динаміці рівнів інфікованості ендосимбіонта *Wolbachia* в природних популяціях *D. melanogaster* України при дії факторів навколишнього середовища. Було охарактеризовано динаміку *Wolbachia* в українських популяціях з частотою інфікованості в межах 5,88 % – 63,89 % за період 2014 – 2017 рр. Генотипування бактерії показало домінування генотипу wMel в усіх досліджених популяціях. А також здійснено моніторинг рідкісного в природі wMelCS генотипу в популяції м. Умані, на динаміку якого впродовж 2011 – 2017 рр. було виявлено вплив таких кліматичних факторів, як середня температура та вологість влітку. Аналіз євразійських популяцій показав сезонний вплив кліматичних факторів на динаміку інфікованості для даного регіону в цілому. Показано відсутність впливу рівнів радіаційного забруднення на частоти інфікування *Wolbachia*, але спостерігався негативний тренд. Залежність між частотою девіантних фенотипів та *Wolbachia*, як можливого комплексного зв'язку з факторами навколишнього середовища також не було виявлено. Таким чином, інфікованість *Wolbachia* залежить від кліматичних факторів та має відмінний характер як для України, так і для Євразії у порівнянні з іншими континентами.

Кваліфікаційна робота викладена на 62 ст. (I розділ займає 12 ст., II – 9, III – 23, IV – 4), ілюстрована 6 таблицями, 14 рисунками, включає 1 додаток. Список використаних джерел включає 84 робіт

Ключові слова: *Drosophila melanogaster*, *Wolbachia*, ендосимбіоз, кліматичні фактори, іонізуюче випромінювання, фенотипові зміни.

Гора Н.В.

